

**LÄNSRÄTTEN
I MARIESTAD**

Elin Dafgård Ohron

DOM
2009-04-20
Meddelad i
Mariestad

Mål nr
185-09 E
Rotel 3

SÖKANDE

1. Per-Erik Nyberg Buss AB, 556379-0269
Tomtehagsvägen 6
531 57 Lidköping

Ombud: Advokat Jesper Sandahl
Advokatfirman Glimstedt AB
Box 2259
403 14 Göteborg

2. Taxi Lidköping Buss AB, 556669-7966
Wennerbergsvägen 22
531 33 Lidköping

MOTPART

Lidköpings kommun
531 88 Lidköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

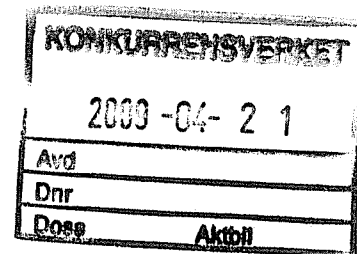
DOMSLUT

Länsrätten förordnar att Lidköpings kommuns upphandling av skolskjutsar
INK 2008/106 ska göras om.

Länsrättens interimistiska beslut av den 30 januari 2009 ska fortsatt gälla
till dess att lagakraftäggande dom i målet föreligger.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Lidköpings kommun har genomfört en upphandling av skolskjutsar,
INK 2008/106. Kommunen har i tilldelningsbeslut den 22 januari 2009
beslutat att anta Sparlunds Buss & Taxi i Grästorps AB:s anbud avseende
trafikpaket L1 inklusive anslutning 1, S. Synnergrens Resors anbud avse-

Dok.Id 41374

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 800	Stockholmsvägen 6	0501-676 00	0501-676 46	måndag – fredag
542 18 Mariestad		E-post: lansrattenimariestad@dom.se		08:30-12:00 13:30-15:00

ende trafikpaket L2 samt Söne Trafik AB:s anbud avseende trafikpaket 3 och 4 samt anslutning 4.

Länsrätten beslutade den 30 januari 2009 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

Per-Erik Nyberg Buss AB och Taxi Lidköping Buss AB begär var för sig överprövning av upphandlingen enligt 16 kap. 2 § LOU. Per-Erik Nyberg Buss AB yrkar att upphandlingen ska göras om.

Per-Erik Nyberg Buss AB har till stöd för framställningen anfört bl.a. följande. Vid en granskning av inkomna anbud kan konstateras att upphandlingen inte har skett med utgångspunkt att anta det anbud som innehåller det lägsta priset per trafikpaket. På paket L4 har man valt det tredje lägsta anbudet och Söne Trafik AB har tilldelats trafikpaket L4 trots att deras pris är 185 027 kr dyrare. Den totala prisskillnaden inklusive anslutning 4 är 148 965 kr. Det finns ingen möjlighet till reservationer i anbudet. Således ska det lägsta anbudet vinna. Kommunen har inte angett att något eller några anbud blivit förkastade och inte klarat kvalificeringsfasen till anbudsutvärdering. Om man kan lämna anbud utan genomförandeskyldighet så blir ju anbudskraven helt åsidosatta och förutsättningarna helt andra. Detta innebär att man konkurrerar på olika villkor. Om kommunen medger att man kan lämna anbud utan genomförandeskyldighet skulle detta ha angetts i underlaget.

Taxi Lidköping Buss AB har till stöd för framställningen anfört bl.a. följande. Kommunen har frångått utvärderingskriterierna som fanns i underlaget och därmed gett andra företag konkurrensfördelar. Upphandlingsunderlaget har dessutom varit bristfälligt, vilket medfört att en rättvis bedömning varit omöjlig.

Kommunen har bestritt framställningarna och yttrat bl.a. följande. Kommunen har inte brutit mot lagen om offentlig upphandling. Alla anbud är formellt riktiga så inget företag kan eller har uteslutits av den anledningen. Anbudet från Synnergrens Resor har resurser för ett trafikpaket men inte två paket. Det beror på att tillräckligt antal fordon saknas och ingen underleverantör har angetts. Anbud har lämnats på trafikpaket L2 och L4.

Kicki's Buss har kapacitet för ett trafikpaket om Synnergrens Resor inte får något paket och vice versa. Detta beror på att samma fordon är angivna hos båda företagen. Kicki's Buss har lämnat anbud på trafikpaket L2 och L4. Vid utvärderingen har Synnergrens Resor vunnit trafikpaket L2 eftersom företaget har det för kommunen lägsta anbudspriset. Kicki's Buss och Synnergrens Resor kan inte få trafikpaket L4 eftersom de har angett samma fordon som fått L2. Inga ytterligare fordon är upptagna i förteckning och ingen uppgift om nyanskaffning har lämnats. Följden blir att Söne Trafik AB har det lägsta priset på trafikpaket L4 då ovanstående bedömning har gjorts. Kombinatoriskt anbud som gäller i denna upphandling innebär bl. a. att det är möjligt att lämna anbud på flera turer men att resurser finns bara för att genomföra ett av de lämnade alternativen, se administrativa föreskrifter punkt 6. Per-Erik Nyberg Buss AB respektive Taxi Lidköping Buss AB påverkas inte av utfallet i något paket, oberoende av vilka av de aktuella leverantörerna som vinner L2 respektive L4 eller övriga trafikpaket. Begreppet kombinationsanbud är ett vedertaget begrepp sedan ett flertal år inom offentlig upphandling både som funktion och med av kommunen angiven innebörd även inom aktuellt upphandlingsområde. NOU uttalade redan 2003 att kombinatoriska anbud var accepterade om information fanns i förfrågningsunderlaget vilket det gör i denna upphandling. Kommunen har åberopat ett utdrag "Kombinationsanbudsgivning – Trade Extensions".

Per-Erik Nyberg Buss AB har genmält bl.a. följande. Den tolkning som kommunen gör av begreppet "kombinationsanbud" står inte i överens-

stämmelse med den sedvanliga tolkningen av det aktuella begreppet vid offentliga upphandlingar. Kommunens tolkning av begreppet kan inte heller anses stå i överensstämmelse med den rent språkliga innebörden. Ordet "kombinationsanbud" kan inte rent språkligt anses innefatta någon information om att ickebindande anbud skulle kunna lämnas. Den etablerade tolkningen av att det i ett förfrågningsunderlag anges att "kombinationsanbud" är tillåtna är att upphandlingen är uppdelad i flera delar och att det är tillåtet för anbudsgivarna att lämna anbud på hela upphandlingen och/eller enskilda delar. Att begreppet "kombinationsanbud" skulle innefatta någon möjlighet för anbudslämnarna att lämna icke bindande anbud på delar av upphandlingen, i strid med den uttryckliga föreskriften i punkten 12 i de administrativa föreskrifterna, har inte varit möjligt för huvuddelen av anbudslämnarna att förstå. Villkoret i punkten 6 kan mot bakgrund av kommunens tolkning inte anses affärsmässigt. Anbudsgivarna tävlar inte på lika villkor när kommunen tolkar begreppet "kombinationsanbud" på ett sätt som varken språkligt eller vid en jämförelse med vilken innebörd liknande skrivningar brukar ha i upphandlingssammanhang, inte kan anses motsvara den gängse tolkningen av begreppet. Om Per-Erik Nyberg Buss AB hade förstått kommunens tolkning av begreppet "kombinationsanbud" hade bolaget kunnat lämna anbud på helt andra nivåer och hade därmed kunnat erhålla i vart fall del av den aktuella trafiken. Det hade varit möjligt att lämna anbud på vart och ett av trafikpaketen och ange samma bussar för varje paket varigenom anbudet i vissa delar inte hade ansetts bindande. Bolaget har i sitt anbud varit tvunget att kalkylera med kostnader för nyanaffning av bussar för det fall att bolaget skulle erhålla all trafik, eller mer än ett trafikpaket. Om inte mer än ett anbud hade ansetts som bindande hade bolaget kunnat lämna anbud på hela upphandlingen och endast ange sina befintliga bussar, vilket haft en kostnadsbesparande effekt. Upphandlingen ska göras om eftersom det förelegat fel och brister i förfrågningsunderlaget. Bristerna har inneburit att upphandlingen inte skett på ett konkurrensneutralt sätt där samtliga anbudslämnare getts samma möjligheter. Per-

Erik Nyberg Buss AB har lidit eller kan komma att lida skada med anledning av de brister som förelegat i förfrågningsunderlaget.

DOMSKÄL

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av utredningen i målet framgår bl.a. följande. I förfrågningsunderlaget uppgavs under avsnittet administrativa föreskrifterna punkt 6 följande.
"Anbud ska lämnas på skolskjutstransporter som framgår av denna anbudsfrågan. Bilaga 2 ska vara komplett ifylld och bifogas anbudet. Anbud kan lämnas på ett, flera eller samtliga paket enligt denna frågan. Kombinationsanbud är tillåtna. Vi förbehåller oss rätten att teckna avtal med en eller flera leverantörer på hela eller delar av deras anbud. Samtliga offererade paket kan tilldelas en leverantör endast om totalsumman är lägre än vid uppdelning på fler leverantörer." I punkterna 7 och 12 samma föreskrifter angavs bl.a. att reservationer i anbud accepteras inte och att anbud ska vara bindande t.om. 2009-06-30.

Länsrätten gör följande bedömning.

I de administrativa föreskrifterna anges att upphandlingen sker med utgångspunkt att anta anbud med lägst kostnad. I målet är emellertid ostridigt

att kommunen beslutat att anta anbud som inte haft det lägsta anbudspriset. Kommunen har inväntat att de lägre anbuderna avseende dessa två trafikområden inte kunnat få trafikpaketen eftersom de saknat kapacitet för fler områden än vad som redan vunnits samt att möjligheten att lämna anbud som anbudsgivaren inte har resurser att genomföra framgår av förfrågningsunderlaget genom att det angetts att kombinationsanbud är tillåtna.

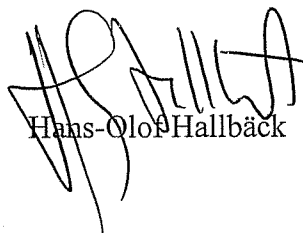
Frågan i målet är därför om uppgiften om att kombinationsanbud är tillåtna inneburit att förfrågningsunderlaget varit klart och tydligt avseende möjligheten att lämna anbud på fler trafikområden än vad anbudsgivaren har resurser till och att dessa anbud inte skulle komma att anses vara bindande.

Länsrätten konstaterar inledningsvis att kombinationsanbud eller kombinatoriska anbud inte är direkt reglerat i lagstiftningen och att det inte heller finns några etablerade och spridda definitioner av vad som avses med begreppet. Innebörden är dock vanligen att en anbudsgivare i en upphandling har möjlighet att avge anbud både på enstaka delar och på olika kombinationer av kontrakt och dessutom kan erbjuda rabatt om han får flera kontrakt. I samband därmed ges ofta även möjligheten för en anbudsgivare att tillfoga restriktioner till anbuderna om att anbudsgivaren endast vill tilldelas ett begränsat antal kontrakt, s.k. kapacitetsbegränsade anbud.

Enligt länsrättens mening innefattar inte formuleringen "kombinationsanbud är tillåtna" en rätt för anbudsgivaren att lämna kapacitetsbegränsade anbud. Om denna typ av anbud är tillåtna måste det därför klart och tydligt anges i förfrågningsunderlaget. I förevarande fall har inte möjligheten att tillfoga restriktioner till anbuderna angetts i förfrågningsunderlaget. Utvärderingen av anbuderna saknar därför stöd i förfrågningsunderlaget och har således skett i strid med de grundläggande principerna. Förfarandet är enligt länsrättens mening inte ägnat att fastställa det lägsta anbudet. Det är vidare sannolikt att Per-Erik Nyberg Buss AB och Taxi Lidköping Buss AB har

lidit skada genom det sätt som upphandlingen genomförts på. Då den aktuella bristen är hänförlig till förfrågningsunderlaget kan den inte åtgärdas på annat sätt än genom att upphandlingen görs om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1d)

Hans-Olof Hallbäck

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppges sitt namn, adress och telefonnummer.